

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXI ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2005. NOVEMBER 17.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

11.

VÁLSÁGBAN – MIÓTA ÉS MEDDIG?

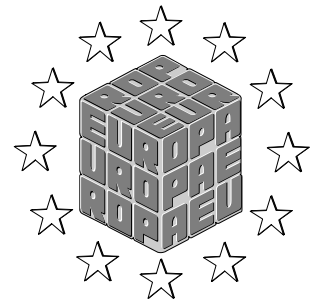
Régóta írunk, olvasunk, beszélünk a hazai szakszervezeti mozgalom válságáról. Az elmúlt másfél évtized társadalmi-gazdasági átalakulása – amelyhez a magyarországi szakszervezetek alig voltak képesek alkalmazkodni – megalapozta a hanyatlást. A bizalmi válság, a szakszervezeti pluralizmus túltengése, az együttműködés helyetti rivalizálás, a vagyonszívás, a szolidaritás gyengülése (és még sorolhatnánk tovább) azt eredményezte, hogy ma már csak minden hatodik magyar munkavállaló szakszervezeti tag. Pedig a hazai „demokratikus szakszervezetek” a kilencvenes évek közepéig komoly amerikai dollársegítségét is kaptak azért, hogy lehangorolhassék a „kommunista szakszervezeteket”. Mindennek eredménye, hogy hazánk szakszervezeti térképén ma már nagy fehér foltok is léteznek, ahol a munkavállalói „közösségek” érdekvédelmi képessége olyan, mint a kiszolgáltatott útmenti fáké, mert nem tudnak (nem akarnak, nem mernek) szakszervezetbe tömörülni.

E témakörben az elmúlt hetekben lapunk volt főszerkesztőjének (1992-98 között), *dr. Thoma Lászlónak* „Védetlen társadalom” címmel írott könyve, illetve ennek kapcsán egyik országos napilapban közölt interjú kavart fel indulatokat. Ebben figyelemre méltó megállapításokat és vitatható determinációkat egyaránt tesz. Szakszervezeti kutatóként a nyolcvanas évektől kezdődően jelentek meg írásai. Már 1988-ban megfogalmazta, hogy a szakszervezeti mozgalom legfontosabb történelmi értéke, a szolidaritás felőrlődött az atomizálódó társadalomban. A tagság bizalmatlansága apátiában és közömbösségben fejeződik ki, amely előbb-utóbb a szakszervezet elhagyásához vezet. Tisztázatlanok a társadalmi önvédelem elvei, értékei, s ebben nem utolsósorban az is közrejátszik, hogy ezek megjelenítésére a magyar szakszervezetek nem képesek. Ma pedig többek között azt mondja, hogy nálunk a szakszervezetek autonómiáját, ami csak a rendszerváltás során alakult ki, az állam szép lassan felfalja azzal, hogy agyontámogatja őket. Beemelik a szakszervezeti vezetőket az állami vállalatok apparátusába, felügyelőbizottságaiba, s ezáltal kezelhetővé válnak. A közalkalmazotti szakszervezetek, köztük a pedagógusoké, az utóbbi években nagyon megszelídültek.

A nyolcvanas-kilencvenes években tett megállapításokkal nincs mit vitatkozni, a jelenről szóló kijelentéseket azonban differenciálni és pontosítani kell. Az kétségtelen, hogy a magyar szakszervezeti mozgalom válsága tovább tart, tagsága tovább fogy. Jól bizonyítják ezt a reprezentativitás mérésével, jogi szabályozásával kapcsolatos viták is. Az egyre kisebbbő szakszervezetek képviselői azt mondják, hogy kerüljük el a megmérettetést, a taglétszám-igazolást, majd mi, szakszervezeti vezetők megmondjuk, mennyien vagyunk. Ennek következtében az Országos Érdekegyeztető Tanácsban (OÉT) és az ágazati érdekegyeztetésben ott ülnek tagsággal alig rendelkező szakszervezetek, amelyek ugyanolyan jogokat vindikálnak maguknak, mint a valóban reprezentatív tömörülések. A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ), amely az elhúzódo szakszervezeti válság-folyamatban vált a legnagyobb hazai szakszervezetté (a taglétszámcsökkenés kisebb mértékű volt, mint máshol), ma már azt is elmondhatja, hogy egyre gyarapodik a taglétszáma (2005-ben több ezer fővel). Így azt is állíthatnánk, hogy a válságjelenségek nálunk megszűntek. Ám jól tudjuk, hogy ez nem így van. Bizony sok még a tennivalónk, de kétségtelenül elindultunk felfelé. Nehéz megállapítani, hogy ebben mennyi része van az érdekvédelemnek, a szolgáltatások bővítésének és a tudatosabbá váló szervezőmunkának. Az azonban tény, hogy a kilencvenes évek zajos tüntetései, egynapos jelképes sztrájkja bérek tekintetében szinte semmilyen eredménnyel nem jártak. Az ezredfordulót követő csendesebb, de negyedmillió aláírással támogatott országos népi kezdeményezésünk (2001–2002 fordulóján) és a tárgyalások (pl. a 2005-re vonatkozó bérmegállapodás) többet hoztak a konyhára. Nem mintha ezekkel megoldottunk volna minden problémát, teljesült volna minden követelésünk. Ám úgy látjuk, hogy a kontinentális modell megállapodásos rendszerét kell kiépíteni nálunk is, mégha bizonyos körökben szegényként hat a munkabéke. Nem kívánunk a pártolitikusok gyakran lejáratott eszközeivel, támogatásával (ami manapság szinte elkerülhetetlen) demonstrációkat szervezni törekvéseink érvényesítésére. Felméréseink szerint ezt mondja tagságunk döntő többsége is.

Az közismert, hogy a nagy állami vállalatok szakszervezeti vezetői magas státusokba sorolva, készpénzben finanszírozva nagy jól keresnek. Ám a PSZ vezetői, szakértői mindig is, most is a szakszervezeti tagdíjból kapták a fizetésüket, nem többet, mint a közalkalmazotti terület vezetői, és a béremelés mértéke szigorúan igazodik az ágazatban kiharcolt arányhoz. A szervezet működését is a tagságunk finanszírozza. Mi nem közpénzzel váltunk „kezelhetővé”. Autonómiánkat mindig megtartva akarunk tárgyalni, megállapodni, a dolog természetéből fakadóan ésszerű kompromisszumokat kötni. Természetesen, ha ez a gyakorlat nem működne, akkor más eszközökhöz folyamodunk. Bár azon dolgozunk, hogy mielőbb kialakulhasson nálunk is a többéves megállapodások rendszere, és olyan eredményesen működjön a szociális párbeszéd, mint Svédországban, Finnországban, Dániában vagy Belgiumban.

Árok Antal

A TARTALOMBÓL:

- A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI
- MINIMÁLBÉR 2006?
- PSZ-TAGOZATOK TALÁLKOZÓJA
- A PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZÉS JÖVŐJE
- AZOK A NYOLCVANAS, KILENCVENES ÉVEK
- KI KICSODA
- SZOLGÁLTATÁSOK PSZ-TAGOKNAK
- FOGYASZTÓVÉDELEM
- A HÁZASSÁGRÓL
- ÁLLÁSFOGLALÁS A KÖLTSÉGVETÉSI TÖRVÉNYJAVASLATRÓL
- PL-ÚTMUTATÓ:
 - TÖRVÉNYMÓDOSÍTÁS A 13. HAVI ILLETMÉNYRŐL;
 - TANULSÁGOS FELMENTÉSEK;
 - FEGYELMI FELELŐSSÉG;
 - JOGI PANORÁMA

Beszédes ajánlat

Számos folyóiratunk között van egy, amely különösen számíthat figyelmünkre, mert mindennapi „eszközünk”, a magyar szó hivatott gondozója: az *Édes Anyanyelvünk*. Először 1979-ben jelent meg az Anyanyelvápolók Szövetségének lapjaként, és azóta évente ötször – februárban, áprilisban, júniusban, októberben és decemberben – bekapogtat a mintegy ezerhétszáz szövetségi tag és számos más érdeklődő ajtáján. Ez a nagy anyagi nehézséggel napvilágot látó szemle, melyet számos állami és társadalmi szervezet támogat, minden írásával változatosan igazolja az önkéntes emigrációban élt és elhunyt *Márai Sándor* e csodálatos mondatát: „*Nincs más haza, csak az anyanyelv.*”

A hosszas bevezetőt egy vonzó külsejű könyvecske léte indokolja. Amint a folyóirat októberi számában olvashatjuk: „Szövetségünk sokak kívánságára újból megjelentette a *Koszorú – Száz vers az anyanyelvről* című kötetet, mégpedig a benne szereplő költők életrajzi adatainak felfrissítésével s a korábbi kiadás hibáinak kigyomlálásával. A kötetet olvasóink az Anyanyelvápolók Szövetségének címén (1126 Bp., Böszörményi út 20-22.) rendelhetik meg. Ára: 1 500 Ft (kötve), 1 000 Ft (füzve).”

A közleményhez hadd fűzzük hozzá, hogy az értő válogatás *Graf Rezső* munkája. Az összeállítás a költők betűrendjében közli az éltető anyanyelvről szóló szebbnél szebb költeményeket.

Saját könyvtárunkba és ajándékba egyaránt örömmel ajánljuk a *Koszorút*. Belemélyedve, tőle ihletődve bizonyára szebben, gazdagabban szólhatunk magyarul, és segítségünkkel tanítványaink mindennapi beszéde, írása is az édes hazát jelentő anyanyelvüket tükrözi.

Gratulálunk!

A nemzetközi ECDL Alapítvány rangos díjat ítélte oda *dr. Magyar Bálint* oktatási miniszternek a digitális írástudás terjesztése terén nyújtott kimagasló teljesítménye elismeréseképpen. A 2005. évi nemzetközi nyerteseit nagyszabású nemzetközi díjkiosztó gálán jelentették be 2005. október 12-én Zürichben.

Szívből gratulálunk miniszterünk kimagasló nemzetközi díjához. Egyúttal azt kívánjuk, hogy az oktatásügy más területeivel is hasonló energiával és hozzáértéssel foglalkozzon, mint az informatikai területtel.

Sztrájkolnak a román pedagógusok

Több mint egy hete sztrájkolnak román kollégáink azért, hogy az oktatásra a GDP legalább 6%-át fordítsák, és az elértéktelenedett bérek jelentősen emelkedjenek, duplázódjanak meg. A több mint 300 ezer pedagógust mozgósító sztrájkban a négy szakszervezet és a kormány képviselői már több alkalommal tárgyaltak, megegyezésre azonban lapzártánkig nem jutottak. *A Pedagógusok Szakszervezete ezúton is szolidaritását fejezi ki a román oktatási szakszervezetek által meghirdetett sztrájkjal.*

ÉRDEKVÉDELMI SZAKSZERVEZETI ISMERETEK

A fenti címmel jelent meg a PSZ Országos Irodája által kiadott tankönyv. Mindenekelőtt a szakszervezeti tisztségviselők felkészítését szolgálja. Akár szervezett, akár önképzés formájában jól használható segédeszköz, és egyúttal mindennapi munkaeszköz is lehet e tartalom, 370 oldalas összeállítás.

A kiadvány egy-egy példányát a PSZ intézményi alapszervezetei ingyenesen kapták meg az illetékes területi szervezet közreműködésével. Mások (pl. intézményvezetők, oktatásirányítók) pénzért vásárolhatják meg. A kötet ára: 3 000 Ft + 15% áfa, összesen 3 450 Ft.

Megrendelhető a PSZ Országos Irodánál, 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Tel./fax: (1) 322-8464, e-mail: psz@enternet.hu, internet: www.pedagogusok.hu.

OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja szakszervezetünk tisztségviselőinek, tagjainak egyik legfontosabb információforrása. Minden PSZ-alapszervezethez (intézményhez) egy-egy példányban ingyen juttatjuk el, településenként egy címre postázva. Föltétlenül szükséges, hogy lapunkat minden helyi intézményben késlekedés nélkül megkapja a PSZ-alapszervezet titkára. Az ő felelőssége pedig abban rejlik, hogy egyrészt maga gondosan elolvassa és számonként gyűjtse a lapot, másrészt igyekezzék azt minél több kollégával megismertetni. Hasznos lenne, ha a „kötelese” példány mellett több is eljutna egy-egy intézménybe, mégpedig előfizetés révén.

Előfizetőinknek közvetlenül a megadott címre küldjük lapunkat. Az évi előfizetés **2005-től 3.000 forint+15% áfa, azaz 3.450 forint**, amelyet egy összegben kérünk. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek pedig - megrendelő levelük alapján - csekket postázunk. Csak a befizetés megérkezését követően, utólag tudunk számlát küldeni.

Továbbra is szívesen fogadjuk a hirdetések a következő, változatlan fizetési feltételekkel: egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 80.000 forint, féloldalal 40.000, negyedoldalal 20.000 forint. Az apróhirdetés közlési ára: szavanként 40 forint. Minden egyes díjtételt 25 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap eleje.

Amerikai financiaális cég munkatársakat keres pénzügyi reprezentáns munkakör betöltésére

Feladat:

- tárgyalások, konzultációk tartása, üzleti találkozók szervezése
- új disztribúciós pozíciók feltérképezése
- VIP-partnerekkel színvonalas munkakapcsolat kiépítése, az üzleti együttműködés felfuttatása
- termék és szolgáltatás értékesítése
- a terveknek megfelelő értékesítési mutatók dinamikus növelése

Amit várunk:

- felsőfokú végzettség
- jó kommunikációs és tárgyalóképesség
- jó problémamegoldó készség és empátia
- rugalmas, kreatív, motivált személyiség
- határozottság, sikerorientáltság

Amit kínálunk:

- rugalmas munkaidő
- versenyképes jövedelem
- ingyenes oktatás, folyamatos továbbképzés
- előmeneteli lehetőség
- ösztönző utak
- külföldi tanulmányutak

Önéletrajzos jelentkezés: Biztos egzisztencia jelíggel, **Budapest, Pf.: 94. 1704**
E-mail cím: olga3@freemail.hu **Tel.: 06-30-386-1682**

A pedagógusok és szülők figyelmére

egyenként számít a *Mentor* című oktatási, egészség- és életmódmagazin, mely hű tükröt nyújt az iskola, a kultúra, a mindennapi élet időszerű eseményeiről. Hasznos kiegészítője tankönyvkritikai melléklete, a *Támpont*, valamint a szeptemberi számban először megjelent *Támasz* című, szülőknek szóló oktatási és nevelési melléklet. Szerkesztőség: 1054 Bp. Kálmán Imre u. 16. II. em. 4/a. Tel./fax: 269-2730.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Árok Antal**

Olvasószerkesztő: **dr. Fényi András**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Béczi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Telefon/fax: 322-8464
Levél cím: 1417 Budapest, Postafiók 11.

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája
1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: psz@enternet.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 3.450,- Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI

A **PSZ Elnöksége** 2005. november 6-án ülésezett, amelyen megtárgyalta a decemberi munkakongresszus elé kerülő dokumentumtervezeteket.

A **PSZ Országos Vezetősége** 2005. november 7-i ülésén döntött szakszervezetünk soros munkakongresszusának az összehívásáról, ügyrendjéről és előterjesztéseiről. A 2005. december 3-án ülésező kongresszus többek között megvitatja majd a 2006. évi országgyűlési és önkormányzati képviselő-választásokkal kapcsolatos PSZ-állásfoglalást, a 2006. évi fő feladatokra vonatkozó javaslatot, a 2006. évi költségvetési törvényhez fűződő döntést, értékeli a bértárgyalásokat, valamint módosítja a PSZ alapszabályát is.

Az OV tájékoztatást kapott az érdekegyeztetés aktuális kérdéseiről, többek között az Országos Érdekegyeztető Tanácsban (OÉT) folyó minimálbéralkuról, valamint az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanácsban (OKÉT) a kormány, a szakszervezetek és az önkormányzati szövetségek bértárgyalásairól.

A **Szakszervezetek Együttműködési Fórumának (SZEF) Szövetségi Tanácsa** 2005. október 19-én alakította ki álláspontját a kormány 2006. évre szóló béránlatáról. Ez, kiegészülve a köztisztviselői körre vonatkozó résszel, gyakorlatilag megegyezik a PSZ által már korábban megformált véleménnyel, amelyet lapunk előző számában közöltünk.

A **Közoktatáspolitikai Tanács (KÖPT)** 2005. október 18-án alakította ki véleményét a 2006. évi költségvetési törvényjavaslat ágazatunkat érintő részeivel kapcsolatban. Ezen a PSZ képviseletében *Szlankó Erzsébet* alelnök vett részt. A testület az alacsony közoktatási normatívák miatt elégedetlenségét fejezte ki, és javaslatokat fogadott el a források bővítésére.

Az **Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT)** 2005. október 20-i ülésén *Varga Lászlónak*, a PSZ elnökének, a SZEF alelnökének előterjesztésében benyújtotta a szakszervezeti oldalnak álláspontját a kormány jövő évi béránlatával kapcsolatban. Az ezzel összefüggő

kormányzati és önkormányzati szándékat a későbbiek során, a minimálbérre vonatkozó megállapodást követően fogalmazzák meg.

A **Közoktatási Érdekegyeztető Tanács (KÖÉT)** 2005. október 20-án foglalkozott a jövő évi költségvetési törvény közoktatást érintő fejezeteivel. Ezen az ülésen szakszervezetünket *Árok Antal* alelnök képviselte. Javaslatára a testület reprezentatív szakszervezetei állásfoglalást fogadtak el (lásd lapunk hátsó borítóján), amelyet eljuttattak a kormányhoz és az Országgyűlés Oktatási és Tudományos Bizottságához. Sajnálatos, hogy a PDSZ, amely a KÖÉT munkájában nem reprezentatív szakszervezetként vesz részt, nem csatlakozott az állásfoglaláshoz.

Az **Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT)** több alkalommal foglalkozott a 2006. évi minimálbérre és béránlatokra vonatkozó javaslattal. Ennek keretében elsősorban a munkaadói és szakszervezeti oldal folytatott tárgyalásokat, hiszen a minimálbérre vonatkozó megállapodást e két fél kötheti meg. Az OÉT október 21-i és november 4-i ülésén a SZEF képviseletében *Árok Antal*, a PSZ alelnöke vett részt. A tárgyalások menetéről, jelenlegi helyzetéről az oldal alján adunk részletesebb tájékoztatást.

Az **Országgyűlés Oktatási és Tudományos Bizottsága** 2005. november 8-i ülésén tárgyalta a jövő évi költségvetési törvény ágazatunkat érintő módosító javaslatáról. Az ülésen részt vett *Árok Antal*, a PSZ alelnöke és *Horváth István*, a PSZ elnökségének tagja, a Kollégiumi Érdekvédelmi Szövetség elnöke is. Hozzászólásukban mindketten ismertették az alacsony közoktatási normák következményeit, és javaslatot tettek azok emelésére.

A **PSZ elnöke és alelnökei az MSZP-frakció oktatási csoportjának tagjaival** 2005. november 16-án főként a jövő évi költségvetési törvényjavaslat lehetséges módosító indítványairól, valamint a 13. havi illetményekre vonatkozó törvénymódosítás végrehajtásáról értekeztek.

Mennyi lesz a jövő évi minimálbér?

A jelenleg hatályos jogszabályok szerint a minimálberről az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) munkáltatói és szakszervezeti oldala állapodik meg, amelyet kormányrendeletben hirdetnek ki. Ez az alku október eleje óta folyik, ám megállapodás eddig nem született. A munkáltatói és a szakszervezeti álláspont még különbözik egymástól. Ugyanakkor a kormány már a parlament elé terjesztette a Munka törvénykönyve módosítására vonatkozó csomagot, amelyben a minimálbérrel összefüggő módosítások is megtalálhatóak. Ezt az új szabályozást elsősorban a többélemű minimálbér bevezetésére vonatkozó javaslat miatt a munkáltatói szervezetek ellenzik.

Az alábbiakban az OÉT szakszervezeti és munkáltatói oldalának jelenlegi álláspontját mutatjuk be, ami egyúttal azt is jelzi, hogy milyen messze (közel?) van a megállapodás. Azt reméljük, hogy ennek megszületése a közalkalmazotti béralkut is felgyorsítja.

A szakszervezeti oldal álláspontja

A szakszervezeti oldal olyan megállapodást kíván aláírni, amely több évre szól, és garanciákat is tartalmaz a következők szerint:

1. A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összege a létminimum figyelembevételével kerüljön megállapításra, és 2008-ra haladjon meg a tárgyévre számított létminimum mértékét.
2. A középfokú iskolai végzettséget, illetve középfokú szakképesítést igénylő munkakört betöltő munkavállalók garantált bérminimuma a kötelező legkisebb munkabér 1,25-ös, a felsőfokú iskolai végzettséget, illetve akkreditált felsőfokú szakképesítést igénylő munkakört betöltő munkavállalók garantált bérminimuma a kötelező legkisebb munkabér 1,5-ös mértékét teszi ki 2010-re. A megállapodás induló évében, 2006-ban 1,1-es és 1,2-es szorzót alkalmaznak, és célul tűzik ki, hogy évente egyenletes mértékben növelik a szorzószámokat a fenti szorzók eléréséig.
3. A minimálbér összege 2006-ban 63 000 Ft, a középfokú szakképesítést igénylő munkakört betöltő munkavállalók garantált bérminimuma 69 300 Ft, a felsőfokú iskolai végzettséget, illetve akkreditált felsőfokú szakképesítést igénylő munkakört betöltő munkavállalók garantált bérminimuma 75 600 Ft. [Ez nincs összefüggésben a közalkalmazotti „diplomás minimálbérrel” (F1), ami jelenleg 112.000 Ft.]
4. A reálkeresetek 4%-os növekedését tartják szükségesnek 2006-ban. A bruttó kereseteknek ennek megfelelően kell emelkedniük.

A munkáltatói oldal álláspontja

1. A többélemű minimálbér, különösen a középfokú (szakmunkás) bevezetése tekintetében legyen 2006 az átmenet éve. Enélkül jelentős munkahelycsökkentő hatása lehet. Ezért a minimálbér-megállapodás a következőket tartalmazza:

- az alapminimálbér, amely magasabb lehet a kormány által ajánlott 61.700 forintnál (a konkrét értékről nem nyilatkoztak) a korábbi gyakorlatnak megfelelően január 1-től lépjen hatályba;
- ugyanígy a felsőfokú végzettséget elismerő minimálbér, amely szerintük jóval magasabb lehet a törvényjavaslatban szereplőnél;
- a középfokú végzettséget elismerő minimálbér viszont csak ajánlásjelleggel fogalmazódjon meg, és az ágazati párbeszédbizottságok tárgyalása során, az ágazati kollektív szerződésben kerüljön rögzítésre az értéke, évközi bevezetéssel.

2. A munkáltatói szervezetek a hároméves megállapodást elfogadhatónak tartják, ha ebben elsősorban elvek és célok vannak megjelölve, és a konkrét tételeket, összegeket csak egy-egy évre vonatkozóan szentesítik.

TAGOZATRÓL TAGOZATRA

Nyírmeggyesen jártunk...

„Legnagyobb cél pedig itt, e földi létben, / Ember lenni mindég, minden körülményben.” – hirdeti Arany János szavait a *Nyírmeggyesi Általános Művelődési Központ*, az ÁMK-k Regionális Találkozójának otthont adó intézmény.

2005. október 20-21-22-én a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Megyei Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézete, a Nyírmeggyesi Arany János Általános Művelődési Központ és a PSZ ÁMK-tagozata regionális ÁMK konferenciát szervezett az OÁMK Egyesület képviselőjével. A háromnapos rendezvény szakmai és közösségi alkalmakat egyaránt tartalmazott: a többcélú intézmények munkáját érintő aktuális kérdéseket, közös művelődési problémák megvitatását és élményt nyújtó szabadidős tevékenységeket. A program nem nélkülözte a szakszervezeti kérdéseket érintő eszmecsere sem.

Október 20-án *Varga István* ÁMK-igazgató nyitó szavai után *Szókéné Vadon Edit* polgármester mutatta be Nyírmeggyest. Minden szavából a település iránti szeretet és elhivatottság volt érezhető. A kisteleplüések iskolamegtartására irányuló állami intézkedések és támogatások lehetőségéről tájékoztatott bennünket *Bognár Brigitta*, az OM munkatársa.

Délután szatmári kiránduláson vettünk részt. Ellátogattunk Penyigére, megtekintettük az ország első szilva- és lekvármúzeumát, a Lekváriumot. Megízleltük a „Nemtudom szilva” 24 óráig főzött lekvárját, illetve az itt készült pálinkát. Szatmárcsékén, Kölcsey síremlékénél meghatottan énekeltük el a Himnuszt, és a kopjafás temető egyszerűsége ámulatba ejtett bennünket. A túristvándi vízimalom látogatása után Csengerre érkezett kis társaságunk. Megcsodáltuk Makovecz Imre építményeit, a Művelődési Házat és a görög katolikus templomot. Részt vettünk a csengeri pedagóguskórus számunkra rögtönzött hangversenyén is.

Október 21-én az Arany János ÁMK-val ismerkedtünk. Betekintést nyertünk az alapfokú művészeti iskola zenei, képzőművészeti, színművészeti és táncművészeti munkájába. Megismertük megyei, országos eredményeiket. A délelőtti program kiemelkedő eseménye volt *Varga László* PSZ-elnökünk előadása. Tájékoztatót bennünket a szakszervezeti élet aktuális eseményeiről, az országos érdekegyeztetés költségvetési és bérvitáiról, a 13. havi illetmény sorsáról. Őt követte *dr. Dudás Lilian*, a PSZ jogi szakértője. Az aktuális jogszabályváltozásokról, a jogalkalmazás tipikus problémáiról szolt.

Délután *Tigelmann Józsefné*, a pécsi Apáczai Nevelési és ÁMK Művészeti Iskola igazgatójának „Az alapfokú művészetoktatás gyakorlati tapasztalatai” című előadását *Varga Zsuzsa*, a Fejér Megyei Pedagógiai, Szakmai és Szolgáltató Intézet igazgatóhelyettesének „Tartalmi és formai kérdések az iskolai könyvtári ellátásban” című előadása követte. Nagy érdeklődéssel hallgattuk *dr. Koi Balázs*, a Nyíregyházi Főiskola tanárának „Helyesírásunk jelene és a közeljövő” című referendumát, valamint *Sivadó Sándor*, a MPKKI igazgatóhelyettese és *Szabó Irma*, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma vezető főtanácsosának „A kulturális vidékfejlesztés 2005. évi eredményei és további feladatai” c. előadását.

Október 22-én Mátészalka nevezetességeivel ismerkedtünk, többek között megtekintettük a múzeum szekér- és kályhakiállítását.

A sok látni- és hallanivaló mellett természetesen lehetőséget biztosítottak arra is, hogy ÁMK-tagozatunk intézőbizottsága *Krizsán Mihály* tagozatvezető elnöklétével megtartsa soron következő ülését. Ennek témája az országos küldöttértekezlet előkészítése és aktuális problémák megvitatása volt. *Váradi Lajosné*, az ÁMK-tagozat IB-tagja

Nemzetközi tanácskozás az óvodáskori oktatásról

2005. október 24-25-én az Oktatási Internacionálé (OI) rendezésében nemzetközi konferencia volt Szófiában, amelyen szakszervezetünk *Makár Barnabásné*, az Óvodai Tagozat elnöke képviselte. A konferencia többek között foglalkozott az európai helyzetképpel, az Európára jellemző iskola előtti nevelés, oktatás modelljeivel. Az OECD vizsgálata alapján – amely hazánk iskola előtti nevelésével, oktatásával is foglalkozott (ennek érdekévédelmi oldaláról az óvodai tagozat vezetője korábban már tájékozta-

tást adott) – a résztvevők megvitaták e terület problémáinak és eredményeinek kérdéseit. A tanácskozás második napján az európai oktatási szakszervezetek óvodai neveléssel kapcsolatos álláspontját, ajánlásait, elvárásait fogadta el a konferencia.

A bolgár testvérszakszervezetek szíves vendéglátása, városnézés egészítette ki a programot, a jól szervezett rendezvényt, amelyért köszönet illeti a vendéglátó bolgár pedagógus-szakszervezetet, elsősorban: *Janka Takeva* és *Kounka Damianova* kolléganőket. A konferencia magyar tolmácsa *Szabados Rudolf*, a PSZ Miskolc városi szervezetének titkára volt.

Összevont intézőbizottsági tanácskozás: „Kézfogások a gyermekért, az értelmes holnapért”

A Pedagógusok Szakszervezete a már régóta működő szakterületi tagozatainak munkáját megújítani, erősíteni kívánja. Ennek a frissítésnek egyik fontos momentumát többek között az, hogy nagy tervekkel és jelentős létszámmal megalakult az Ifjúsági Tagozat. E törekvést szolgálja az is, hogy az eddig egymástól elkülönülten tevékenykedő országos tagozatok intézőbizottságai (óvodai, felnőttoktatási, adminisztratív, ÁMK, szakoktatási, gyermekvédelmi, gyógypedagógiai, kollégiumi és az ifjúsági tagozatai) 2005. november 3-4-én közös gondolkodásra jöttek össze Balatonföldváron, a PSZ szépen felújított üdülőjében.

A konferencia mottója: „Kézfogások a gyermekért, az értelmes holnapért” volt. Fő célként tűztük ki, hogy egy konkrét oktatási területet folyamatában tekintsünk át az óvodától a szakképzésig. A találkozó résztvevőinek egyhangú döntése szerint a témaválasztásnak ezt a módszerét a jövőben is alkalmazni fogjuk.

A mostani találkozó fő témájával az integrációt választottuk, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek, fiatalok helyzetén át szembesüljünk a velük foglalkozók és intézményeik munkájának körülményeivel, feltételeivel, a lehetőségekkel és akadályokkal. Ennek megfelelően a konferencia első napján az integrációnak, az együttnevelésnek, a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának témájában kompetens meghívott előadókat hallgattunk meg.

Fonyódi Ilona az OM, *Kőpatakiné Mészáros Mária* az OKI, *Albert Piroksa* az NSZI képviselőjében a téma legaktuálisabb vonatkozásairól tartottak szakavatott előadásokat, melyeket rendkívüli érdeklődés kísért, izgalmas vita követett. A sok új információt hozó, empatikus hangú oktatási szakértőkkel tartalmas, emlékezetes eszmecsere alakult ki. Szó esett az integrált oktatás jogszabályi kereteiről, élményszerű volt a sajátos nevelési igényű gyermekek érdekében a szakmaközi együttműködés szükségességét bizonyító beszámoló, hallottunk a speciális szakképzésért tett legutóbbi lépésekről és a további fejlesztés irányáról.

Beszámolókat hallhattunk *Varga László* elnök és *Szlankó Erzsébet* alelnök előadásában az érdekegyeztető munka pillanatnyi állásáról, a bértárgyalásokról, a költségvetési törvény vitájáról, a PSZ részvételéről a közelmúltban tartott nemzetközi tanácskozásokon.

A konferencia második napján a tagozatok kicserélték módszertani tapasztalataikat, közös feladatokat, programokat egyeztettek. Ez a napi-rendi pont a „Tagozati Tükör” címet kapta. Javaslatok hangzottak el a következő találkozó témájára.

Felmerült annak igénye, hogy a szakmai szempontból létrejött tagozatok és a területi szervezetek, illetve vezetőik a jövőben jobban ismerjék meg egymást, s így támogathassák egymás munkáját. Hiszen a minden pedagógust képviselő területi szervek és a szakmailag differenciált speciális tagozatok ugyanazért a célt dolgoznak, tagságuk ugyanazokból a pedagógusokból áll, s a valódi érdekvédelem nem képzelhető el az érintettek konkrét szakmai tevékenységének, sajátosságainak figyelembevétele nélkül. Ezért a találkozó résztvevői kívánatosnak tartják a területi és tagozati vezetők értekezletének megszervezését egy közeli időpontban.

Az őszi szünetben történt tanácskozáson megjelent tisztviselők hasznossága, tartalmassága mellett kellemesnek, emlékezetesnek ítélték a késő őszi balatoni találkozást, melyen munkájukhoz megerősítést, kollégialis támogatást kaptak.

Szívósné Tóth Annamária, Felnőttoktatási Tagozat

Szükség van-e a XXI. században pedagógus-továbbképzésre?

A kérdésre egyre inkább nemleges a válasza azoknak, akik a költségvetést készítik. Az ehhez szükséges pénzügyi forráskör, a központi költségvetésben e célra biztosított normatíva ugyanis egyre kevesbedik. Az előző kormányzati ciklusban bekövetkezett nagy zuhanás után éveken át a stagnálás, bizonyos reálérték-csökkenés volt a jellemző. Idén a kétszintű érettségihez kapcsolva külön forrásokat kaptunk, ám úgy látszik, hogy ebben a kormányzati ciklusban sem kerülhetjük el a visszaesést, hiszen a 2006. évi költségvetési javaslatban mintegy 40%-os csökkenést helyeztek kilátásba. Az alábbiakban e kérdéskört vizsgáljuk azzal a szándékkal, hogy a döntéshozók számára bemutassuk az előzményeket és a következményeket.

Az ezredforduló pedagógusszakmájáról mind gyakrabban úgy beszélünk, mint permanensen fejlesztendő tevékenységről, azaz egy olyan folyamatról, amely a diploma megszerzésével, a pedagógus státus elnyerésével nem ér véget. Az elmúlt évtizedben e területen tanúi lehettünk egy intenzív lépéssorozatnak, amelynek során egyre inkább intézményesült új képzési formák, pénzügyi támogató rendszerek, új szakmai szerepek, képzési anyagok jöttek létre. Nem véletlenül, hiszen a XXI. század tanáráról gyakorta úgy gondolkodunk, mint a saját szakmai fejlődésében önállóan és öntevékenyen működő értelmiségire, akiben nemcsak belső igényeket kell élesíteni, hanem az adekvát tartalmi, jogszabályi és pénzügyi feltételek megteremtésével is segíteni kell őt. Ez egyik sarokköve a hazai oktatás- és nevelésügy fejlődésének, az európai oktatási rendszerbe való integrációnak, felzárkózásunknak. Mindezt az oktatáspolitikai célkitűzések, fejlesztési tervek, programok markánsan megfogalmazták. A mindenkor oktatási miniszterek pedig léptenyomon nagy agilitással hirdették.

A XX. század végén, a kilencvenes évek utolsó harmadában a hazai közoktatás, a pedagógusszakma fejlesztésének egyébként sok nehézséggel zajló folyamatában a továbbképzés volt szinte az egyetlen terület, ahol látványos és biztató változások történtek. Viszonylag gyorsan kialakult a posztgraduális képzésnek egy koherens, új rendszere, amely a jogszabályi és finanszírozási háttér megteremtése mellett magába foglalta a terület szakmai támogatására, ellenőrzésére alkalmas intézmény és akkreditációs szervezet létrehozását is. Jól tudjuk, hogy egy ilyen nagyságrendű, mintegy 160 ezer pedagógus folyamatos továbbképzését biztosító mechanizmus csak úgy működtethető, ha a sokféle érdekelttség (pedagógus, intézményvezető, fenntartó, továbbképző intézmény, oktatási kormányzat) együttműködése folyamatos, a szándékok egyértelműek és a feltételek stabilak, kiszámíthatóak.

A közoktatási törvény 1996. évi módosításában fogalmazták meg azt a kötelezettséget, amely szerint a pedagógusnak hétévenként legkevesebb egy alkalommal továbbképzésben kell részt vennie. Mindez legalább százhusz tanórai foglalkozással teljesül. Szankcióként pedig megszűntethető annak a pedagógusnak a munkaviszonya, illetve közalkalmazotti jogviszonya, aki a továbbképzésben önhibájából nem vett részt, illetve tanulmányait nem fejezte be sikeresen. A nevelési-oktatási intézmények a vonatkozó kormányrendelet előírásai szerint öt évre szóló továbbképzési programot és egy tanévre szóló beiskolázási tervet készítenek. Mindennek hatására az elmúlt időszakban évente több tízezer pedagógus vett részt posztgraduális képzésben.

A továbbképzés szempontjából meghatározó szerepük van a forrásoknak, hiszen az intézmény az e célra biztosított költségvetési tételből a képzés 80%-át finanszírozhatja. A központi költségvetés pedagógus-szakvizsga, továbbképzés, felkészülés címén nyújt normatív, kötött felhasználású támogatást. Ehhez az összeghez nagyon kevés településen járulnak hozzá az intézményfenntartó önkormányzatok, a jövőben pedig még kevésbé találunk (nem is keresnek) ilyen célra forrásokat.

Az eredeti rendelkezés – a közoktatási törvény 1996-os módosítása – a mindenkor oktatási költségvetés 3%-át irányozta elő erre a célra, ami meglehetősen nagyvonalú gesztus volt. (Az összehasonlító adatok szerint ugyanis egyetlen európai országban sem haladja meg ez az összeg a 2%-ot.) A közoktatási törvény 1999-es módosítása (a kormányzati ciklusonként esedékes átírása) viszont a mindenkor oktatási költségvetési tárgyalások feladatává tette a továbbképzési összegek aktuális nagyságának meghatározását. Ettől kezdődően a továbbképzés célját szolgáló normatívával számolhattak a nevelési-oktatási intézmények, amely jelentős átalakuláson ment át. Mindez nagyfokú bizonytalanságot vitt a rendszerbe.

A magas színről indulástól hová jutottunk? Az előző kormányzati ciklusban zuhanásszerű esés (1999-ben 21 800, 2000-ben 15 182 Ft/fő)

után további, szerencsére kisebb apadással kellett megküzdenünk. E kormányzati ciklusban pedig okkal reménykedhettünk az emelkedésben, vagy legalábbis a stabilitásban. A 2003. és 2004. évi költségvetés szerény növekedést is hozott, 2005-ben azonban csak a középiskolák ilyen jellegű forrásai gyarapodtak a kétszintű érettségire való felkészülést segítő normatíva révén. A 2006. évi költségvetési törvényjavaslat viszont jelentős visszaesést helyez kilátásba (15 000 Ft/főről 9 400 Ft/főre), amelybe még akkor sem tudunk belenyugodni, ha a színpalak mögé látva tudjuk, hogy a Pénzügyminisztérium eredetileg nullára akarta redukálni ezt az összeget.

Ebből a folyamatból vajh milyen üzenetet érez ki a pedagógus? Milyen helyzetbe kerül, milyen következtetésre jut?

Ha nincs rá forrás, akkor nem is szükséges a pedagógus-továbbképzés. Töröljék el a közoktatási törvényben megfogalmazott kötelezettséget is, és akkor megoldottuk a problémát – mondják jónéhányan. Többek között az oktatási ágazat kis létszáma, nem reprezentatív szakszervezetei.

A PSZ ezt a véleményt hirtelen felindulásból származó, rövidlátó reagálásnak tekinti. Hiszen hová jutna a XXI. század pedagógusa, a magyar közoktatás nélkül? Milyen perspektívákat vázolhatnánk fel a tudásalapú társadalom kialakításában meghatározó szerepre „kijelölt” pedagógustársadalom számára? Milyen következményekkel járna mindez az oktató-nevelőmunka eredményesebbé tétele, minőségi fejlesztése amúgy is rögös útján? Nem ez a követendő irány! Be kell bizonyítani, hogy a hazai oktatás- és nevelésügye e nélkül még inkább kátyúba kerül! Ki kell harcolni a megfelelő feltételeket ehhez!

Megoldásként nem lehet azzal érvelni (az OM szerint), hogy a pedagógusképzés céljára ott vannak az eu-s pályázatok. Hiszen többek között az uniós pályázatok megírására is ki kell képezni a pedagógusok egy részét. Másrészt a továbbképzés törvényben is megfogalmazott kötelezettség, középtávú tervezését nem lehet esetlegesen elnyert pályázatok bizonytalanságára ültetni. Az adatok egyébként azt bizonyítják, hogy egyre több pedagógus egyre nagyobb összeggel kényszerül saját maga finanszírozni kiegészítő tanulmányait, hiszen a tandíjak általában inflációt meghaladó mértékben nőnek. Mindez a normatívák csökkenésével együtt az intézmények továbbképzési programjának folyamatos szűkítését eredményezi.

Egy pedagógus-szakvizgát is biztosító közoktatási vezetőképzés féléves tandíja ma már megközelíti a 100 ezer forintot. Ez az egyéb költségekkel (utazás, helyettesítés stb.) együtt a négy szemeszter alatt jóval több, mint félmillió forint költséget jelent. Tehát a központi források apadása egyrészt csökkenti az igényesebb pedagógus-szakvizgát is adó képzések igénybevételét. Az olcsóság lesz az egyedüli szempont! Másrészt a pedagógusnak egyre többet kell áldoznia a saját fizetéséből e célra! Ezt akarjuk?

Árok Antal

A pedagógus-szakvizsga, továbbképzés, felkészülés támogatását szolgáló, kötött felhasználású normatívák alakulása

1999. év	2000. év	2001. év	2002. év	2003. év	2004. év	2005. év*
21 800	15 182	14 420	14 420	14 500	15 000	15 000

Ft/pedagógus

A 2006. évi költségvetési törvényjavaslatban szereplő összeg: 9 400 Ft/ped.

* Ebben az évben a kétszintű érettségizetetéshez szükséges pedagógusképzés külön normatívát is kapott 10 000,- Ft/pedagógus összegben.

A pedagógusok posztgraduális képzésben való részvétele a kedvezmények igénybevétele szerint (2004/2005)*

Önerőből vállalt	1 884
Költség-hozzájárulással támogatott (80%)	11 810
Költség-hozzájárulással részben támogatott	6 700
Összesen	20 394

* Tanfolyam jellegű képzések nélkül

AZOK A NYOLCVANAS, KILENCVENES ÉVEK...

A hatvanegyedik évfolyamát „taposó” Pedagógusok Lapja folyamatosan tájékoztatta, tájékoztatja olvasóit a magyar oktatásügy aktuális kérdéseiről, az érdekvédelem helyzetéről és a szakszervezeti tevékenységéről. Újraolvasva a korábbi írásokat, sokféle kérdést tehetünk fel önmagunknak. Milyen gondjaink is voltak valamikor? Már akkor is ezek voltak a problémáink? Azóta sem sikerült túl lenni rajtuk? stb. E gondolatok közepette adunk közre a lapunk nyolcvanas és kilencvenes éveiben megjelent írásaiból néhány jellemző részletet. Ezáltal is könnyebb lesz megválaszolnunk: hol is tartunk, meddig is jutottunk?

Lakást a fiatal pedagógusoknak is!

Szakszervezetünk XI. kongresszusán *Gudenusz László* a szóbeli beszámoló következő mondatát idézve kezdte felszólalását: „Keresni akarjuk a lehetőségét annak, hogy a fiatal értelmiségiek is bekapcsolódhassanak a kedvezményes lakásépítési akciókba.” – Örömmel hallottam ezt – mondotta kollégánk –, hiszen közismerten nem túl rózsás a fiatalok lakáshelyzete, még kevésbé a fiatal értelmiségieké és kiváltképpen a fiatal pedagógusoké. A vidéki pedagógusok családlétszám-építési kölcsönakciója nem elégíti ki az igényeket, és a pályakezdők számára a kölcsönfeltételek sem reálisak. A pedagógusállások betöltésekor – különösen a városokban, főként a fővárosban – igen nehéz helyzet alakul ki, mert a helybeli szakképzett pedagógusok száma kevés, a vidékiek megnyerése pedig a magas albérteti díjak következtében majdnem lehetetlen.

– Főként az említettek miatt néhol a 25 százalékot is eléri a képesítés nélküliek aránya, azaz minden negyedik pedagógus jószándékú, áldozatos munkája, igyekezete ellenére – úgy foglalkozik a gyermekekkel, hogy nincs meg az ehhez feltétlenül szükséges alapja. Magyarán – nem ért hozzá.

– Mi, fiatal értelmiségiek, természetesen tisztában vagyunk a jelenlegi gazdasági helyzetünk által meghatározott körülményekkel, szűkös lehetőségeinkkel, mégis tisztelettel javasoljuk a következőket. Törvényesítsék a pályakezdő fiatalok szálláshelyeinek létesítését. Állami erőből hozzanak létre átmeneti szállodai feltételeket. Építsenek több garzonlakást a fiatal értelmiségi házasok lakásgondjainak enyhítésére. Biztosítsanak az eddiginél kedvezőbb kölcsönlehetőségeket a magánlakás építéséhez, a fiatal értelmiségiek számára elérhető feltételekkel.

Pedagógusok Lapja, 1981. január 15.

Petíció

Az 1990. december 10-i pedagógusdemonstráción részt vevő szervezetek képviselői a következő dokumentumot juttatták el az Országgyűlés elnökéhez:

Tisztelt Elnök Úr!

Kérjük, tegye lehetővé, hogy állásfoglalásunk eljusson valamennyi országgyűlési képviselőhöz.

Éppen két éve, 1988 decemberében volt az 1948 utáni magyar történelem első tanártüntetése. Önök közül akkor sokan részt vettek azon a békés demonstráción, vállalva annak minden kockázatát.

Mi, pedagógusok, reménykedve néztünk a rendszerváltás elé. Bizakodásunk alapjául szolgált, hogy a ma már parlamenti pártként – kormányzati és ellenzéki pozícióban egyaránt – működő szervezetek oktatáspolitikai koncepcióikban kiemelten fejlesztendő területként jelölték meg az oktatásügy egészét.

És most ismét itt kell állnunk, immár szinte valamennyi pedagógus-szervezet, az oktatás különböző rétegeinek és az ország minden régiójának képviseletében.

A biztató előzmények után keserűen látjuk, hogy a rendszerváltás „ellenére” nem történt lényeges változás az oktatásügyben sem a szemléletben, sem az anyagi, pénzügyi helyzet vonatkozásában, sőt olyan kérdésekben is vissza akar lépni a kormányzat, melyekben már az előző hatalom és az akkor még az ellenzék által támogatott érdekképviseletek között konszenzus jött létre.

A pedagógusok, az oktatásügy érdek-képviseleti szervezetei belátják az ország nehéz helyzetét, de ennek ismeretében is követelik:

1. Az oktatásügy egészére vonatkozóan a dologi költségeknek az inflációval lépést tartó, legalább 35%-os növelését. Ez az a minimális többletforrás, mely legalább az alapszolgáltatás szintjén lehetővé teheti az óvodák, iskolák 1991-es működését. Hiszen gyakorlatilag az intézmény-

nyek működésére fordítható összegek nominálisan a négy-öt évvel ezelőtti szinten vannak még ma is.

2. Követeljük az 1989-ben már elfogadott bérpolitikai intézkedések eredeti ütemben történő végrehajtását.

3. Kérjük, hogy az Országgyűlés kövessen el mindent az oktatásügy egészét érintő átfogó változások kikényszerítésére. Számunkra nyilvánvaló, hogy az iskolarendszer mély válsága nem egyszerűen pénzkérdés. A jelenlegi nehéz gazdasági körülmények között talán még inkább szükség van az egész oktatásügyet átfogó változásokra, ideológiai és erkölcsi viták helyett konkrét oktatási koncepcióra.

Az oktatásügy egészéért, az iskolánkért, tanítványainkért és ezzel az ország jövőjéért vagyunk újból az utcán. Nem fenyegetőzni akarunk, hanem a figyelmet felhívni arra, hogy a modern, de legalább alapjaiban működőképes iskola az elemi feltétele a válságból való kilábalásnak.

Pedagógusok Lapja, 1991. január 16.

Tudósítás a PSZ XIV. kongresszusáról (Balatonfüred, 1991. február 15-17.)

(...) Míg a szakszervezeti munka eredményességét a küldöttek legnagyobb része elismerte, annál elégedetlenebbek voltak a művelődési tárca működésével. *Bali István* Tiszaújvárosból például választói megbízásból tolmácsolta az általános bizalmatlanságot nemcsak a minisztériummal, de a miniszterrel szemben is. *Szakszonné Csepei Katalin* úgy vélekedett, hogy a pedagógus-szakszervezetben az elmúlt 16 hónap alatt több történt, mint az elmúlt 15 évben, s az eredményeket kizárólag a titkárság érdemének tekinti. Ugyanakkor az állami irányításban nem következett be pozitív fordulat, eddig vörös csizmával tapostak bennünket, most meg nemzetiszínűvel – mondta a mátészalkai alapszervezet titkára.

Fülöpné Szűcs Mária, a Tolna megyei szervezet titkára viszont nagy fokú elégedetlenségének adott hangot a PSZ munkáját, illetve a főtítkárság személyét illetően. Megítélése szerint ugyanis a szakszervezeteket szétzúzták a belső hatalmi harcok, mivel érdekvédelmi munka helyett leginkább ez kötötte le az erőket. A pedagógus-szakszervezetben is a szervezeti kérdések álltak a középpontban, a nagypolitikára jellemző módszerek – szerinte – ide is betörték. A főtítkárság legyen a mérleg nyelve, adjon teret a „másképp gondolkodóknak”. Hozzászólásában bírálta a Pedagógusok Lapját is, mert az véleménye szerint személyeskedő hangvételével nem szolgálta tisztességesen a szakszervezet ügyét.

A szakszervezetet és a főtítkárságot ért vádakra legélesebben *Kalauz Jánosné* pécsi küldött reagált. Szerinte a felelősségre vonás *Fülöpné* részéről nem volt jogos, hiszen az átalakulóban lévő szervezetet – „önmagát szétvert szervezetté” nyilvánítani nem helytálló. A PSZ főtítkárság jól megfelelt az elvárásoknak, az, hogy önállóan politizált, az a tagság szemében érdem. Ha a Tolna megyei szervezet titkára – folytatta *Kalauz Jánosné* – úgy érzi, hogy ő másképp gondolkodóként nem kapott teret, valószínűleg saját magát rekesztette ki a közös munkából. (...)

A vita összegzésekképpen *Szóllósi Istvánné* értékelte az elhangzottakat. A tagozatok (például: óvoda, technikai, nyugdíjas, szakoktatás) nevében szólók szakmai érveit, javaslatait jónak, megvalósíthatónak ítélte meg.

A munkanélküliség elkerülése érdekében – mondotta a főtítkárság – a kötelező óraszám csökkentése, a csoportbontás, az óvodai és a napközis csoportok védelmével kapcsolatos terveket a küldöttek megerősítették.

A szabad szerveződés jogával a tagság szabadon élhet – ezt az alapszabály is rögzíti. A megyék, illetve alapszervezetek esetleges bizonytalan helyzetéről a tagság akarata dönt majd, mondják meg maguk a dolgozók, milyen szervezeteket kívánnak létrehozni, milyen szinten és formában akarják az érdekvédelmi munkát megvalósítani. (...)

Pedagógusok Lapja, 1991. február 23.

KI KICSODA A PSZ ORSZÁGOS VEZETŐSÉGÉBEN

Szakszervezetünk Elnökségének tagjait már korábban bemutattuk. Hagyományainkat folytatva, a Pedagógusok Lapja által nyújtott lehetőségeket kihasználva egy-egy riport keretében a PSZ országos bizottságainak elnökeit, tagozatvezetőit és regionális vezetőit szólaltatjuk meg most induló sorozatunkban. Elsőként dr. Perlaki Máriát, a PSZ Etikai Bizottságának elnökét, aki 1942. november 29-én született a kárpátaljai Bustyaházán. Tanítói oklevelét 1965-ben, jogi diplomáját pedig 1983-ban szerezte meg. 1974-től szakszervezeti tisztségviselő, 1979-től a PSZ Veszprém megyei titkára, országos vezetőségünk tagja, 1998 óta pedig az Etikai Bizottság elnöke.

– **A szülői ház, az iskola többnyire meghatározzák pályánkat, életünket. Milyen útravalót kapott szüleitől, iskolától, tanáraitól, milyen élmények, milyen hatások játszottak szerepet abban, hogy a pedagógusok, az oktatás érdekeiért következetesen kiálló szakszervezeti vezető lett?**

– Úgynevezett polgári családból származom. Szüleimet Veszprémből a II. világháború eseményei sodorták el szülővárosukból a Magyarországhoz visszacsatolt Kárpátaljára, közelebbről Bustyaházára, ahol megszülettem egy edéslakban. Apám – egy ruszin nemzetiségű szovjet katona, volt erdei munkása közreműködésével, kiszabadulva egy napi orosz fogságából – 1944. október végén az utolsó hazafelé induló vonatra felültette a családját. A 14 éves és két éves gyermekekkel 1 hónapi viszontagságos utazás után, csupán a rajtuk lévő ruhájukkal, haza is értek. Veszprémben szerencsére várta őket a régi családi ház. Édesanyám női szabó és varrónő volt, édesapám pedig a természettel kötelezte el magát az erdészetet választva. Bizonyára gyermekeikben látták álmaik megvalósulását, ugyanis mindent megtettek annak érdekében, hogy a fiúk és a lányok tanulhasson. Sajnos a bátyám életét 19 éves korában ketté törte az 50-es évek politikája. Konceptiók per alapján – hazaárulásért – katonai bíróság elé állították az érettségi előtt álló középiskolást. Megjárva az Andrássy út 60-at, első fokozaton 5 évre, majd édesapám egy ügyvéd barátjának titkos közreműködése következtében másodfokon 2 évre ítélték, amit különböző munkatáborokban le is töltött.

Én ezidőtájtban második és harmadik osztályosként szem- és fültanúja voltam az eseményeknek, a családunkat ért tragédiának. Kierőszakoltam, az asztal alá bújva, sírva és zokogva értem el, hogy engem mindig magukkal kellett vinniük a szüleimnek, ha módjuk volt a bátyámmal találkozni. Láttam a kiszolgáltatottságot és a szörnyűséget, már amit megengedtek belőle észlelni. Közben édesapámat kényszernyugdíjazták. Kétszobás veszprémi kertvárosi családi házunkból – mivel polgári módon berendezettnek minősítették – majdnem kiköltöztettek bennünket. Ez szerencsére nem következett be, de a megbélyegzett család tagjaként a későbbiek során is „élveztem áldásos” utóregéseit. 5. osztályos koromban – bár jeles tanuló voltam – nem vettek fel az orosz tagozatos osztályba. A Lovassy László Gimnáziumban érettségiztem, ám sikeres felvételi eredményem ellenére, csak előfelvételt nyertem a győri felsőfokú Apáczai Csere János Tanítóképző Intézetbe.

Hogy miért éppen a tanítói pályát választottam? Erre több motivációs tényezőt is fel tudok sorakoztatni – így elgondolkodva és visszatekintve a múltra.

Mindig szerettem iskolába járni, az osztálytársaimmal jó volt a kapcsolat, tanítóim, tanárain javaslatára többnek az akkor divatos tanulópárjaként. Bár eleven gyerek voltam, de a tanítóimmal, tanárainmal sohasem álltam konfliktusban, úgy érzem, szerettek, sokat adtak, a tudáson kívül sok emberséget leshettem el tőlük. Nem voltam megalakító, véleményemet nem rejtettem véka alá, de valahogy mindig úgy sikerült azt közreadnom, hogy nem sértődtek meg érte. Szinte valamennyi még élő tanárommal tartom a kapcsolatot, sajnos az elsős tanító nénimet nemrégien temették el.

Hát így történt. Bár édesapám nyomdokait követve mindig erdész akartam lenni, a döntés pillanatában a tanítói pályát választottam, amelyet 10 éven át – ebből 8 évet 1-4. évfolyamos 1 tanuló csoportos pusztai iskolában – gyakoroltam. Tanítványaim ma sem fordulnak el az utcán, ha találkozunk.

1974-ben felkeresett egy volt általános iskolai tanárom, Boross Endréné, Pannika, aki ekkor már a Pedagógusok Szakszervezete Veszprém Megyei Bizottságának a titkára volt. Pannika megkérdezte,

lenne-e kedvem mellette munkatársként dolgozni. Vállaltam. Így lettem 1974. szeptember 1-jétől a PSZ tisztségviselője.

– **Az ELTE Jogtudományi Karán már mint szakszervezeti tisztségviselő folytatott tanulmányokat és szerzett diplomát, doktori címet. Mi motiválta, hogy továbbtanulását ebbe az irányba folytassa? Pedagógus-jogászként, szakszervezeti vezetőként, a Veszprém Megyei Pedagógiai Intézet jogtanácsosaként összegezze ágazatunk legfontosabb munkajogi tapasztalatait, különös tekintettel a jogalkalmazás problémára.**

– Szakszervezeti tisztségviselőként számtalan, számomra addig ismeretlen közösséggel kellett megismerkednem. Jártuk a megyét, meglátogattuk a településeken működő óvodákat, iskolákat, nevelőotthonokat. Az egyetem is hozzánk tartozott. Mindenütt barátsággal fogadtak bennünket – akkortájt 96% körüli volt a PSZ megyei szervezettsége. A szakszervezet társadalmi elrendeltségének elismerését jelentette, hogy a megyei és helyi vezetők igényelték a vele való együttműködést, és tiszteletben is tartották jogosítványait. A konfliktushelyzetek, a viták mindig a bérek, bérjellegű juttatások és a foglalkoztatás körül alakultak ki – főként a kistélepeken. Szakszervezeti tagjaink kiszolgáltatottságát én elsősorban abban láttam, hogy nem ismerik a foglalkoztatásukra vonatkozó munkajogi szabályokat, mint munkavállalók nincsenek tisztában a jogi helyzetükkel, nem tudnak eligazodni a jogi útvesztőkben.

A felvilágosító, tájékoztató munkára, a tisztségviselőképzésre ezért is igen nagy hangsúlyt helyezett szakszervezetünk. Áhítattal és csodálattal hallgattam központunk kiváló munkajogászának, dr. Simon Zsuzsának előadásait.

Mindazközrejárásommal, hogy továbbtanulásul a jogi pályát választottam. Nem volt könnyű, család és két kisgyermek mellett. De elvi támogatást és ösztönzést kaptam a munkahelyemtől, gyakorlati segítséget dr. Simon Zsuzsától, dr. Jován Jánostól, a megyei munkaügyi bíróság akkori elnökétől, és nem utolsósorban a családomtól. Doktori értekezésemet érdeklődési körömből, a munkajogból választottam. Ma is úgy érzem, hogy továbbtanulásomat illetően jól döntöttem. Pedagógus- és munkajogászként (iskolajogásznak is szoktak hívni) meg tudom a kollégáim problémáit érteni, és fölkészültségemet minden igekezetemmel a munkavállalói érdekeik védelmére fordítom.

– **Milyen gyakran fordulnak kollégáink a PSZ Etikai Bizottságához? Ennek elnökeként milyen tapasztalatokat szerzett a szakszervezeti működésről, a személyek, testületek között kialakult konfliktusokról?**

– A PSZ Etikai Bizottságában (EB) örömmel vállaltam el a tisztséget. Megválasztásom során a nevemre leadott szavazati arány azt sugallta számomra, hogy kollégáim bíznak bennem, bíznak abban, hogy a meglévő keretek között lesz józan ítélőképességem a felmerülő konfliktusok kezelésére. A megelőző választási ciklusban fordultak bizottságunkhoz olyan problémával, amely sajnálatos módon alapszabályunk, szakszervezeti jogosultságaink kellő ismeretének a hiányából fakadt. Személyes ellentétekből és alaptalan vádaskodásból eredő konfliktushelyzet feloldására tett kísérletünk – az Etikai Bizottság egyértelmű állásfoglalása ellenére – nem igazán jutott nyugvópontra.

Alapszabályunk tételesen rögzíti az EB feladat- és hatáskörét. Mozgásteret egyértelmű, nem helyettesíthet polgári vagy büntető peres eljárást, de a szabálytalanságok észrevételezésével, a megszüntetésére tett javaslataival megelőzheti a fenti eljárásokat. Az utóbbi időben nem érkezett észrevétel, panasz, bejelentés az EB-hez, amely a PSZ keretében működő szervezetek, testületek, vezető tisztségviselők alapszabály-ellenes működésére, magatartására utalt volna.

SZOLGÁLTATÁSOK PSZ-TAGOKNAK

Kedvezményes gépjármű-biztosítások:

A PSZ–MAKASZ-tagkártyára három biztosítótársaság ad egyedi kedvezményt. Röviden összefoglaljuk kínálatukat:

1. **Generali-Providencia Biztosító** – Casco biztosításból 5% kedvezményt biztosít.
2. **Union Biztosító** – Szintén a Casco biztosításból, de már 10% kedvezményt ad.
3. **OTP garancia** 5% kedvezmény biztosít a kötelező biztosításból.

Mivel az igen bonyolult számítások miatt nehéz kiigazodni a különböző gépjármű-biztosítások között, azt ajánljuk, hogy keressék fel a független www.biztositas.hu weboldalt, ahol néhány kérdés megválaszolása után kiszámolható a legkedvezőbb biztosítás összege. Ha a fenti három társaság közül kerül ki a legkedvezőbb ajánlat, akkor érdemes élni a PSZ-kedvezménnyel.

Mivel átlagban évi 18 000 Ft-t takarít meg, aki biztosítót vált, hasznos néhány percet ráfordítani a tájékozódásra. Nincs sok idő, mert november végéig fel kell mondani a jelenlegi szerződésünket, mert csak akkor válthatunk. A kötelező esetében. Casco nem ennyire kötött, ott bármikor lehet váltani.

Kedvezményes lakásbiztosítás

A **SIGNAL Biztosító Rt.** a szakszervezetekkel közösen kidolgozott egy igen kedvező lakásbiztosítási konstrukciót. A Szakszervezeti Otthon Biztosítás rendkívül jó lehetőségeket nyújt, így mindenképp érdemes mérlegelni a váltást, mert egy igen kívánatos díj ellenében jutunk hozzá egy teljes körű vagyonszolgáltatáshoz.

A SIGNAL Biztosító Rt. a szakszervezeteket kiemelt partnerének tekinti, és ezért számukra olyan épületbiztosítási konstrukciót ajánl, amelyet **20%-os éves díj-engedménnyel** vehetnek igénybe. A kedvezményt PSZ-tagkártyával lehet felhasználni.

Épület/lakás alapterülete	Átlagos biztosítási összeg (Ft)	Negyedéves díj (Ft)
55 m ² -ig	6 500 000	1 650
56 – 70	8 500 000	2 150
71 – 85	10 500 000	2 700
86 – 100	12 500 000	3 200
101 – 130	15 500 000	4 000
131 – 160	19 500 000	5 000
161 – 200	24 500 000	6 200

Ha az Ön lakásának, családi házának átlagos, négyzetméterenkénti újraépítési értéke nem haladja meg a 135 000,- Ft/m²-t, akkor a fenti táblázat tartalmazza épületbiztosítás díját; ha ezen összegnél magasabb, kérje képviselőnk segítségét! Amennyiben az engedményre jogosult szakszervezeti tag nem tulajdonosa a biztosított vagyontárgyknak, akkor a biztosítás szerződője a szakszervezeti tag, a biztosított pedig a tulajdonos lesz.

Részletek a www.makasz.hu weboldalon. További információ: a Signal Biztosító Rt. munkatársánál a következő telefonszámon: 06-1-458-4206, fax: 06-1-458-4260.

PSZ ADSL

A pedagógusok 2005. szeptemberétől az Oktatási Minisztérium közbenjárásával kedvezményesen igényelhetnek ADSL (szélessávú internet) hozzáférést. Örömmel jelezzük, hogy a PSZ-tagoknak az Invitel Távközlési Szolgáltató Rt. által **ennél is kedvezőbb paraméterekkel tudunk ADSL szolgáltatást biztosítani, azon tagok részére, akik eddig még nem rendelkeztek otthonukban ADSL-lel. A megrendeléseket 2005. december 20-ig tudjuk fogadni.**

Az PSZ ADSL részleteit megtalálja e számunk betétlapjaként mellékelt tájékoztatóban. Kérjük, hogy e tájékoztatót függeszték ki a hirdetőtáblára!

Napilapok, hetilapok, folyóiratok kedvezményes előfizetése

Több visszajelzés érkezett, hogy szeretnének a PSZ-tagok egy olyan tájékoztatót kézbe venni, amiben fel vannak sorolva a kedvezményesen előfizethető újságok. A kérésnek megfelelően csatoljuk a jelenleg érvényben lévő kedvezményes újság-előfizetési lehetőségek listáját, ami a betétlapon szereplő ADSL tájékoztató hátoldalán található.

(Folytatás az előző oldalról.)

– **Melyek érdekvédelmi munkájának a legfontosabb helyi, területi és országos tanulságai? Hogyan ítéli meg a szakszervezeti munka jelenlegi lehetőségeit, jövőjét? Milyen módon, milyen irányban fejlesztené tovább a PSZ tevékenységét?**

– A szakszervezeti mozgalom, így a PSZ tevékenységének legfontosabb pillérei a tagok, azok a munkavállalók, akik felismerik, hogy bármely társadalmi formációban szükség van a munkavállalók összefogására. A tagdíjfizetéssel is áldozni tudó munkavállalóknak tudatosan kell vállalniuk az érdekvédelmi szervezet fenntartását, működtetését, és nem pillanatnyi szorult helyzetből vagy rövid érdekből fakadóan. A szakszervezeti munkában olyan tisztségviselőkre van szükség, akik nemcsak vállalják a megválasztásukat, nemcsak egyek a sok közül, hanem ők azok, akik kellő ismeret és felkészültség birtokában, közösségük által kísért tisztelet és bizalom birtokában cselekszenek. Képesek a kollektív érdekeket megjelentetni, képviselni.

Formálódó demokráciánkban jelentős problémának látom, hogy sok esetben a magukat demokratának mondók szorítják háttérbe az érdekképviselet jogosítványait. Az állami és az önkormányzati vezetőknek is

komolyan kellene venni és tiszteletben kellene tartani a szociális párbeszéd intézményét, nem ellenségként kezelve a jogos észrevételt tevőket, vagy csupán információt kérőket. A helyi tisztségviselők háttérbe szorulásának megelőzése érdekében a PSZ-nek rendeznie kellene szervezeti széttagoltságát. Ennek eredményeképpen a szakszervezeti tagok által megbízott tisztségviselők iránti elvárás olyan szintre emelhető, ahol a fenyegetettség veszélyétől való félelem vezérelte visszafogottság már nem érvényesül.

A PSZ Országos Irodájában a jelenleginél több, jól felkészült és gyakrabban is elérhető szakértőkre lenne szükség, akik tudásuk közvetítésével rendszeresebb és több helyi segítséget tudnának nyújtani az érdekvédelmi munkában.

Végezetül, mindazoknak, akik ma távol tartják magukat érdekvédelmi szervezetünktől, szívesen átnyújtanám édesapám magyar királyi erdészként, 1929-ben keltezett szakszervezeti tagkönyvét, amelyben az utolsó tagdíjbefizetés keltezése 1966, halálának éve. Csak rajtunk múlik, hogy ne legyünk kiszolgáltatottak és ne érezzük magunkat egyedül. „Gyere, fogd meg a kezem, és állj közénk!”

KELL-E NEKÜNK FOGYASZTÓVÉDELLEM?

A rendszerváltás óta eltelt másfél évtizedben gombamód szaporodnak a különböző szolgáltatások: áruházcok kínálják egymástól alig különböző portékájukat, bankok beszélik rá a fizetőképesség látszó ügyfeleket (nekik) hasznot hozó szolgáltatásaikra, biztosítótársaságok ajánlják felelősségbiztosításaikat, különösen most, hogy váltani lehet biztosítót. A fűtési szezon kezdetén mindenki újra meg újra tüzetesen átvizsgálja a gázzámlát, mindhiába, mert bizony sem diplomával, sem anélkül nem lehet eligazodni a MJ, a m3, a fűtőérték dzsungelében. A fogyasztó megadja magát és fizet előre meghatározott ütemben és összeg szerint.

Vég nélkül lehetne sorolni a fogyasztót bosszantó problémákat: a jótállási jegyek hiányosságait, az építési vállalkozók számlaadási kötelezettségének elmaradását, a kontármunka csapdáit, az élelmszerbiztonsági előírások be nem tartását, a dömpingkínálat félrevezető reklámjait. De ki segít a fogyasztók problémáin?!

A Magyarországi Biztosítottak és Fogyasztók Egyesülete (MOBFE) a hatályos törvényeknek, alapszabályának, szervezeti és működési szabályzatának, valamint a különböző belső szabályzatainak megfelelően végzi fogyasztóvédelmi tevékenységét. Többélnél is homloktérben – 1999 óta – a biztosítottak és más fogyasztók érdekeinek kollektív védelme, a fogyasztóvédelmi ismeretek átadása, különböző tájékoztatók szervezése és a témával kapcsolatos oktatási kérdések állnak. E tevékenységeket az egyesület szintjén, illetve különböző szervezetekhez, biztosítótársaságokhoz, kormányzati tevékenységekhez illeszkedően látja el.

A MOBFE (jogelődje a MOBE) alapító tagja a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének. Ebben a minőségében kezdeményezték, hogy a FEOSZ az Oktatási Minisztériummal együttműködve minden alsó- és középfokú oktatási intézménybe juttassa el a *Tudatos vásárló leszek!* című kiadványt. Ezt a könyvet az Európai Bizottság Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatósága ajánlja a tanulóifjúság figyelmébe. A kiadvány célja, hogy a diákok számára

megkönnyítse a vásárlással és fogyasztással kapcsolatos döntéseket. Számos hasznos információval ismerkedhetnek meg a gyerekek, legyen szó táplálkozási vagy egészségügyi kérdésekről.

Fontos ismeretek találhatók a könyvben arról is, hogy mit kell tudni a biztosítási-biztonsági előírásokról, hogyan reklamáljunk, ha hibás az áru, a reklámról, a vásárlókért folytatott harcról, a banki kölcsönökről stb. Mivel az említett tankönyvet az Európai Unió illetékes bizottsága adja ki, fontos tudni, hogy valamennyi tagországban megjelent. A fogyasztóvédelmi ismereteken kívül általános tájékoztatót is tartalmaz: EU-kronológiát, az EU bővítésének lépéseit, az EU szervezeti felépítését. Az EU egyéb intézményeiről internetes hozzáférési lehetőségeket is elmond. Legfőbb értéke, hogy a gyermeket mint fogyasztót bevonja a döntéshozatal és a joggyakorlás felelősségébe, vagyis arra próbálja megtanítani, hogy a fogyasztás a termék alapos megismerésével kezdődik, és – szükség esetén – a jogorvoslattal ér véget. A tankönyvet tanári segédanyag egészíti ki.

A magyarországi fogyasztók problémáinak megoldása érdekében 2005. október 3-án együttműködési megállapodás jött létre a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) és a Magyarországi Biztosítottak és Fogyasztók Egyesülete (MOBFE) között. A megállapodást a két szervezet első számú vezetője, *Varga László* és *Szöllősi Istvánné* írta alá. Megállapodtak abban, hogy a fogyasztóvédelmi felvilágosítás érdekében a MOBFE igény szerinti alkalommal tájékoztatja a PSZ tagságát a fogyasztóvédelem aktuális kérdéseiről, a panaszok megoldásának lehetséges módjairól. A megállapodás tartalmazza azt is, hogy a fogyasztóvédelmi ismeretek oktathatósága érdekében a MOBFE – szükség esetén – segítséget nyújt a helyi tantervek elkészítéséhez. A két szervezet eredményes együttműködése érdekében az alábbiakban közöljük elérhetőségeinket.

Cím: 7400 Kaposvár, Németh István fasor 7. Telefon és fax: (82) 412-070. Internet: www.panaszok.hu; e-mail: mobe@panaszok.hu

Két példa

A „Tudatos vásárló leszek” című tankönyvből, amelyet a FEOSZ (Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége, 1012 Budapest, Logodi u. 22-24. Tel.: (06-1) 311-7030; fax: (06-1) 331-7386 E-mail: baranovszky@ofe.hu Honlap: <http://www.feosz.hu>) az általános iskola felsőbb osztályaiban, illetve a középiskolákban tanuló diákoknak, tanító pedagógusnak ajánl, néhány részletet közlünk azzal a szándékkal, hogy felhívjuk e nevelési-oktatási feladatokra is a figyelmet.

Rendeljünk pizzát!

Még egy ilyen mindennapos és első hallásra egyszerűnek tűnő vásárlás esetén is érdemes odafigyelni néhány részletre. Nem árt, ha tisztában vagy, hogy milyen jogaid és lehetőségeid vannak, ha a házhozzájárulások problémád van a szolgáltatással. Mindenekelőtt megrendelésünkért elvárhatjuk a kellően udvarias kiszolgálást.

Rendeléskor érdemes meggyőződni az áráról, a szállítási időről, valamint nyugodtan rákérdezhetünk az akciós ajánlatokra. Tudjuk meg azt is, hogy a csomagolási és szállítási költség benne van-e az árban vagy külön díjat kell érte fizetnünk.

A diszkrétnek pontosan adjuk meg nevünket, telefonszámunkat, címünket (emeletes ház esetén az emelet és ajtó számát, esetleg a kapucsengető számát).

Fontos! Szóbeli rendeléssel köztud és a pizzát szállító cég között szerződés jön létre, melyre a távollévők között kötött szerződések szabályai vonatkoznak.

A pizza megérkezésekor győződjünk meg róla, hogy valóban azt kaptuk-e, amit kértünk. Ha mégsem – például kedvenc hawaii pizzánk helyett „tenger gyümölcsei” érkezett –, akkor eldönthetjük, hogy átvesszük-e azt vagy visszaküldjük az árut.

Ragaskodjunk a minőséghez: a friss, meleg, megfelelően csomagolt áruhoz. Ha pizzánk az előre megadott időhöz képest „késik”, kérjünk árengedményt. Amennyiben olyan későn érkezik, hogy éhségünket mással voltunk kénytelenek csillapítani, ne fogadjuk el a teljesítést.

Ha akcióban rendeltük a pizzát, figyeljünk arra, hogy az ígért kedvezményt, terméket valóban megkapjuk.

Végül ne feledd, pénzt átadni csak nyugta ellenében szabad!

Bankkártya

A kártyamásolás egyik trükkje, hogy az elkövetők egy kézi leolvasót helyeznek el az automata nyílásában. A leolvasó tárolja a kártya adatait, majd egy rejtett kamera vagy egy lesben álló személy segítségével a PIN kódot is megszerzik. Így máris bevezetésre kész a bankkártyád másodpéldánya.

- Tartsd szemmel a körülötted lévő embereket, amikor a kártyádat használod. Ha valaki gyanúsán viselkedik, ne kockáztass, inkább szakítsd meg a műveletet, és keress egy másik készpénzautomatát!
- Ha valamit nem találsz rendben az automatánál, ne használj, és értesítsd a bank alkalmazottait!
- Pénzfelvétel közben ne válaszolj idegenek kérdéseire, és ne fogadd el idegenek segítségét! Ne hagyd, hogy eltereljék a figyelmet!
- Állj közvetlenül az automata elé, és ne hagyd, hogy mások lássák a PIN kódot!
- Ha az automata elnyelte a kártyádat és nem akarja visszaadni, tiltsd le azonnal!
- Ha kértél bizonylatot a pénzfelvételről, de nincs rá szükséged, tépd össze, mielőtt kidobná!

Ezzel a címmel a sajtóorgánumban tallózza a velünk vagy rólunk készült írásokból közlünk összeállítást. Így egyrészt egy csoportba gyűjtve áttekintést kaphatunk arról, hogy milyen információk jutottak el gondjainkról, eredményeinkről a társadalomhoz, másrészt azt is láthatjuk, melyek azok a lényeges problémák, törekvések, amelyek még nem vagy nem kellő módon váltak ismertté. Egyszerre célunk tehát a tájékoztatás és tájékozódás.

NÉPSZAVA

(2005. X. 23.)

Még kérdéses, tanulhatnak-e a kisiskolások a lakóhelyükön

Árok Antal, a Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) alelnöke szerint tovább folytatódik a közoktatásban korábbi évek tendenciája: mindenekelőtt az önkormányzati fenntartású intézmények száma csökken, az egyházi és alapítványi intézményeké nő. Mindez nemcsak a demográfiai helyzet alakulásával, hanem a finanszírozással is összefügg. A demográfiai mutatók alakulására jellemző, hogy az előző tanévben 118 ezer tanuló fejezte be az általános iskola nyolcadik osztályát, az idei tanévben viszont csak 101 ezer kezdte meg tanulmányait az első osztályban. (...)

Az általános iskolák és az óvodák száma korábban elsősorban a városi iskolák és óvodák összevonása, bezárása miatt csökkent. Az idén elsősorban a kistélepléseken szűntek meg intézmények. Ennek legfőbb oka a kistérségi társulások létrejötte. Ezek közös iskolafenntartását külön költségvetési normatíva ösztönzi. A PSZ támogatja azt a kormányzati törekvést is, hogy ne növekedjen tovább az iskola nélküli települések száma. Az alsó tagozatokat lehetőség szerint helyben kell működtetni, ehhez azonban meg kell teremteni a finanszírozás megfelelő feltételeit. Árok Antal szerint jó lenne, ha az egységes kistérségi társulási rendszer – mindenhol magas színvonalú oktatást nyújtva – átgondolt építés eredményeként jönne létre. (...)

(2005. X. 31.)

Mikor rendeződhet végleg a 13. havi bérek ügye?

(...) Juhász Gábor, a Belügyminisztérium politikai államtitkára: Jogegységi határozatot kezdeményeztünk, hogy pontosan tudjuk, mi az irány. A zárszámadási törvény elfogadása után már egyértelműbb lesz a helyzet, a jogegységi döntés után pedig lezárulhat a jogi szakasz is.

Varga László, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke: Szeretnénk, ha ez rövidesen, még az ősszel megoldódna, és a januári kifizetésekkel hozzájuthatnának pénzükhöz az érintettek. Támogatjuk a kormányzati javaslatot, amely a 13. havi bérek rendezését célozza.

(...) A változtatás célja, hogy kárpótolják azokat, akik a nulladik havi rendszerű átalakított szabályozás miatt hátrányba kerültek. Varga László elmondta: senki nem tudja pontosan, hány embert érint ez, de több ezerre, esetleg tízezeres nagyságrendűre tehető a számuk. Ők azok, akik 2004-ben elhagyták a közszférát vagy a megsemmisített rendelkezések miatt a kifizetéseket nem voltak jogosultak, illetve akkor még nem voltak közszolgálati munkavállalók. (...)

MAGYAR NEMZET

(2005. X. 18.)

Nem lesz béremelés januárban

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) is elfogadhatatlannak nevezte a kormányzati ajánlást. Varga László, a testület elnöke azt mondta: a béremelés tervezett időpontjával és annak mértékével sem értenek egyet. Hozzátette: az egységes szakszervezeti álláspont kialakításánál a PSZ szorgalmazza, hogy további tárgyalásokat folytassanak a béremelésekről, és jövőre éves szinten négyszázalékos reálbér-növekedéssel lenne elégedett. Ez a tervezett kétszázalékos infláció mellett hatszázalékos növelést jelentene januárban.

Arató Gergely, az oktatási tárca politikai államtitkára szerint a jövő évi mozgásteret meghatározza, hogy mekkora a rendelkezésre álló költségvetési forrás. (...) A költségvetés vitája és a bértárgyalások ugyanakkor most kezdődtek el, s az oktatási tárca

mindenre nyitott, bár csak a költségvetés átcsoportosítására van lehetőség, mert a hiány nem nőhet.

NÉPSZABADSÁG

(2005. XI. 2.)

A tanárok kevesebbet tanulhatnak

A jövő évi költségvetési törvény tervezete szerint mintegy negyven százalékkal, pedagógusonként 15 ezer forintra 9400 forintra csökken a továbbképzési támogatás éves összege. Ez komolyan megrémítette, hogy a közoktatás fel tudja számolni hátrányait – mondta lapunknak Árok Antal, a Pedagógusok Szakszervezetének alelnöke.

A pedagógusoknak egy 1997-ben életbe lépett szabályozás szerint hétévenként kötelező teljesíteniük egy legalább 120 tanórás továbbképzést. Erre az iskolafenntartók pedagógusonként támogatást kapnak, amit maguk osztanak el, az szerint, hogy mikor melyik pedagógus továbbképzését látják szükségesnek, és milyen irányban. Az iskolának öt évre szóló továbbképzési, valamint tanévenként beiskolázási tervet kell készíteniük. A mostaniakat ennyi pénzből nem tudják betartani.

(...) A tanároknak időben fel kell ismerniük a diákok nehézségeit, hátrányait is – például az olvasási-írási problémákat –, és tudniuk kell azokat megfelelően kezelni. A gyógypedagógiai továbbképzésekre tehát szintén szükség van. De meg kell tanulni pályázni vagy a számítógépet kezelni is. – Azokat a dolgokat, amelyek kimaradtak a pedagógus alapképzésből, eddig jól pótolták a továbbképzések – foglalja össze a fentieket a szakszervezeti vezető.

Árok Antal további példaként említette a közoktatási vezetőképzést, amelynek elvégzése kötelező előírás az iskolaigazgatói poszt betöltéséhez. Ez négy félévig tart, és szemeszterenként 95 ezer forintba kerül. Az intézményfenntartónak azonban nem csak a tanfolyam költségét kell kifizetnie: ha a pedagógus éppen vizsgázik, a helyettesítéséről is gondoskodni kell. Az intézmények egyébként a képzés költségeinek csak a nyolcvan százalékát állják, a fennmaradó részt a tanároknak kell fizetniük. Ha a támogatást csökkentik, valószínűleg még több hárul majd a pedagógusokra, akiknek viszont kötelező elmenniük a továbbképzésekre. Árok Antal ehhez hozzátette: ha a pedagógus nem teljesíti az előírt 120 órát, akkor elbocsáthatják – a közalkalmazotti jogviszonyt emiatt meg lehet szüntetni. (...)

MAGYAR HÍRLAP

(2005. XI. 15.)

Csak a legrosszabb tankönyveket szűrné ki a reformtervezet

Pedagógusok és tankönyvszerzők is kifogásolják, hogy az oktatási tárca reformtervezete nem tesz különbséget a tantárgyak között. Egy kutató szerint a tervezet a könyvek tizedét szűrné ki, pedig felük megbukna az érthetőségi vizsgán. A változtatás lényege: nem lehet hosszú mondatokat és szakszavakat sűrűn használni.

(...) Száray Miklós, az ELTE Apáczai Csere János gyakorló gimnáziumának vezető történelemtanára, több tankönyv szerzője szerint a tervezet a tantárgyak közötti különbségek mellett a speciális szerkesztésű tankönyvek sajtóosságait sem veszi figyelembe. „Van olyan könyv, amelyben szándékosan külön szerepel a megtanulandó anyag és a tanulást segítő szöveg, egész más nyelvezettel, ábrásúsággal” – mondta. A szakember szerint a piac néhány éven belül szabályozta volna azt, amibe a tárca most „felülről” próbál meg beleszólni.

Szárayval egyetért Varga László, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke is. Mint mondta, a két-szintű érettségi bevezetése óta egységes a felsőokta-

tási felvételi, így a tanárok könyvválasztási szempontja a segédanyagokban szereplő információnyelvesség helyett szabályozás nélkül is a tanulhatóság lett volna jövőre. (...)

KÖZNEVELÉS

(2005. XI. 11.)

Szakszervezeti aggályok

A Pedagógusok Szakszervezete sajtótájékoztatóján a jövő évi költségvetési törvénytervezetről szólva Varga László, a szakszervezet elnöke elmondta, hogy az nem jelöl meg annyi forrást, amennyi a tudásalapú társadalom kiépítéséhez kell. A részleteket ismertette közölte, hogy az állam mintegy ötven jogcímen ad támogatást a fenntartóknak, de ezek közül tíz jövőre megszűnik, tíznél többre a tavalynál kevesebb pénz jut, tízre pedig ugyanannyi, mint 2005-ben. (...)

Árok Antal, a szakszervezet alelnöke arról tájékoztatta a megjelenteket, hogy az önkormányzati szövetséggel karöltve harcolni fognak az állami normatívák emeléséért, különös tekintettel a kollégiumi normatívára. A kistéleplési iskolákról szólva arra hívta fel a figyelmet, hogy Magyarországon soha nem volt olyan időszak, amikor minden településnek lett volna önálló iskolája. Most sincs. Viszont aggasztónak tartja, hogy folyamatosan csökken az iskolát fenntartó települések száma. Kevesebb mint nyolc évfolyammal működő általános iskolát fenntartó település 388 van, nyolc évfolyamosat fenntartó pedig 1691. Noha a szakszervezet támogatja, hogy a kistérségi keretben legyen iskolája a kistéleplésnek, de egyben felhívja a figyelmet a működési feltételek javítására. (...)

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

(2005. X. 28.)

Aranydiplomához kicsinyke boríték

Egy miskolci nyugdíjas pedagógus, aki ötven éve végzett a Comenius Tanítóképző Főiskolán, a nyáron vette át aranydiplomáját. Ezzel nem is lett volna semmi baj, de a diploma mellé mindössze 9 ezer forint járt (amit a napokban postáztak számára). Olvasónk megalázkodnak tartja a csekély összeget, semmi rossz érzése nem lenne, ha egy forintot sem kapott volna. (...)

A miskolci önkormányzat nem tudott személyre szabott összeget adni a színesdiplomásoknak – tudtuk meg Bodolay Zoltántól, a Pedagógusok Szakszervezete megyei elnökétől.

Mint változa, ennek oka egyrészt a pénzühiány, másrészt nincs kimutatás arról, melyik nyugdíjas pedagógus tanított ténylegesen Miskolcon. Így egy díszbédre hívják minden évben az ünnepeltet.

– Valóban erkölcselen és sértő az összeg – vélekedett az elnök. – A minisztériumnak jobban kellene becsülnie a nyugdíjas pedagógusokat, és egységesíteni kellene a diplomához járó pénzt.

ÚJ NÉPLAP (Jász-Nagykun-Szolnok megye)

(2005. XI. 11.)

Pedagógusoktól vonnak meg támogatásokat

Mind az ide, mind a jövő tanévben számos támogatást vonnak meg a pedagógusoktól, mondta dr. Horváth Péter, a Pedagógusok Szakszervezetének szakértője tegnap Szolnokon.

A szakember rámutatott: többek között csökken a művészetoktatási, valamint a pedagógus-továbbképzésre fordítható támogatást. Az összes csökkentést figyelembe véve 21-28 millióval lesz kevesebb a költségvetési keret, mint az előző tanévben.

A szakszervezet eredményei között elhangzottak a 2002-es béremelések kiharcolása, a diplomá-minimálbér bevezetése, valamint a kötelező óraszám túlmenő elfoglaltságok külön elismerése.

Pedagógus Sakk Kupa

A PSZ Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szövetségének fővédnökségével, a Megyei Közgyűlés Mecénás Alapjának anyagi támogatásával 2005. október 15-én Putnokon került sor a sakkversenyre.

Eredménylista:

1. **Kiss Pál** (Bormemissza Szakközép,- Szakiskola és Kollégium, Eger) 7 pont; 2. **Bánszky Miklós** (Serényi B. Gimnázium és Mg. Szakközépiskola, Putnok) 5,5 pont; 3. **Benicsák János** (Wesselényi Szakközépiskola, Nyíregyháza) 4,5 pont; 4. **Csoma Csaba** (Serényi L. Általános Iskola, Putnok) 4,5 pont.

Különdíjak:

NŐI: 1. **Bognárné Cynolter Erzsébet** (Budapest) 3,5 pont; SENIOR: 1. **Rekó János** (Kós K. Építőipari Szakközépiskola, Miskolc) 4 pont; ÉLŐ PONT NÉLKÜLI: 1. **Szvaratkó Viktor** (Deák F. Általános Iskola, Sajóházy) 2,5 pont.

Kilenc plusz egy pont a jó házasságról

Egy feltűnést keltő vizsgálat során egy amerikai viselkedéskutató olyan ötven, kaliforniai házaspárt kérdezett kapcsolatukról, akik már legalább kilenc éve házasságban élnek, és gondoljaik ellenére jónak minősítették kapcsolatukat. Két évvel később megismételte a felmérést, s a jó házasság títokát a következő kilenc pontban összegezte.

1. Fontos, hogy örökre megőrizzük az első időszak szerelmének emlékét. A házasság művészete abban rejlik, hogy megtartjuk emlékezetünkben a kapcsolatunk kezdetéről származó idealizált képeket, de reálisnak látjuk a jelent.

2. A házassággal új élet kezdődik. Ahhoz, hogy a gyermekből házastárs válhasson, újra kell gondolnunk szüleinkkel való viszonyunkat, a velük való konfliktusokat. El kell fogadni, hogy ezután mi döntünk saját életünkéről.

3. Mindkét fél képes kompromisszumok kötésére. A mi és az én közötti egység megteremtéséhez, ahhoz, hogy a párok a jövőre vonatkozó terveiket össze tudják egyeztetni, kompromisszumokat kell kötni.

4. A párok nem hanyagolják el egymást akkor sem, ha gyermekük születik. A boldog, kiegyensúlyozott párok képesek időről időre kilépni a szülői szerepből, és újra szerelmes társak lenni.

5. Megtanulják kezelni a válsághelyzeteket. Még az igazán jó házasságban is vannak fenyegető veszélyek, de a partnerek megtanulják elhárítani ezeket.

6. A konfliktusmegoldásra is fordítanak időt. A házasság gyakori vitás pontja a függetlenség, a pénz és a munka. Ha a párok bizonyos szabályokat állítanak fel a konfliktusok kezelésére (nem fekszenek le úgy, hogy ne béküljenek ki egy veszekedés után), van esély a tartós kapcsolatra.

7. A párok tudják, hogy a szerelem és a szex is alapja a jó házasságnak. Sokan kisebb jelentőséget tulajdonítanak a szexnek, mint amennyit igazán megérdemel.

8. Amennyire lehet, megőrzi saját függetlenségüket is. Azaz mindenki megérdemel egy kis szabadidőt, amit a párja nélkül tölthet el.

9. A párok nem tekintik házasságukat mindig tökéletes, változatlan egységnek. A házastársi boldogságot mindkét félnek aktívan kell akarnia, és ezért persze tennie is kell.

— ♦ —

A szerkesztőség tizedik pontja:

10. Természetes minden, még harmonikus házasságot is felrúghat egy új, lángoló szerelem.

Összedőlt nőmítosz

A férfi számára örök rejtély: a nő. Ugyanakkor maguk a nők sincsenek tudatában igazi értékeiknek, tartalékaiknak. Még mindig kísért a fejekben a gyengébb nemről szóló mítosz. A nőkről, a szelíd teremtményekről, akik inkább összebújnak párjukkal ahelyett, hogy a szenvedélyes szerelmet élveznék. Szeretetet adnak, feltétel nélkül omlanak erős partnerük karjaiba. Gondoskodik anyák, akik önmagukat is képesek feláldozni gyermekeikért. Pedig természetüknél fogva szenvedélyesek és szexuálisan egyértelműen aktívak, erősek és dominánsak – első az evolúcióban!

Házasság: boldogság-badarság?

A házasság férfinak és nőnek jogilag elismert, élethossziglani legbensőbb együttélése (Révai Nagy Lexikona, 1913). Manapság egyre később és egyre nehezebben születnek a házasságok, és egyre kevésbé tartanak élethosszig. Hazánkban, sőt egész Európában korábban vagy talán ma is az ősz a házasságkötés fő időszaka. William Shakespeare például 1582. november 28-án, 18 éves korában nőtült meg. Felesége, Anna Hathaway nyolc évvel volt idősebb nála. Néhány hét múlva kislányuk született. Valószínűleg ez indokolta a sürgős házasságkötést.

Összeállításunkban a házasságról gyűjtöttünk egybe tarka virágcsokrot. Komoly, megfontolásra intő idézetek és vidám mondások egyaránt megtalálhatóak benne. Ki-ki válogasson tetszése szerint!

HÉJA-NÁSZ AZ AVARON

Útra kelünk. Megyünk az Őszbe,
Vijjogva, sírva, kergetőzve,
Két lankadt szárnyú héja-madár.

Szállunk a Nyárból, úzve szállunk,
Valahol az Őszben megállunk,
Fölborzolt tollal, szerelmesen.

Új rablói vannak a Nyárnak,
Csattognak az új héja-szárnyak,
Dúlnak a csókos ütközetek.

Ez az utolsó nászunk nekünk:
Egymás husába beletépünk
S lehullunk az őszi avaron.

(Ady Endre, 1906)

- A házasság az örömök középiskolája és a lemondások egyeteme. (Dürrenmatt)
- A házasság olyan vásár, amelynek csak a bejárata szabad... (Montaigne)
- A házasság úgy következik a szerelem után, mint füst a láng után. (Chamfort)
- A házasságot nem a szerelem, hanem a két fél jó tulajdonságai tartják életben. (Tornai József)
- Az érdekházasság túléli a szerelmesekét. (Soproni István)
- Ha rövidnek találod az életet, nősülj meg, majd a feleséged gondoskodik, hogy az számodra hosszú legyen. (Törzsök Károly)
- A házasság szövetség olyan bajok elviselésére, amelyek egyedül nincsenek. (Markos György)
- A legtöbb házasság a Divina Commedia részeinek a fordítottja: a paradicsommal kezdődik, átmege a tisztítófűzőn, és a pokollal végződik. (Pichler)
- A házasság az egyetlen teljes és tökéletes kaland. (Géraldy)
- A szeretőnő mindig a kedvese az első, önmaga a második; a férjnél épp ellenkező a sorrend. (Balzac)
- A házasság két szerető szívnek arra való egyesülése, hogy előbb megunják, majd meggyűlölik s végezetre agyonkínózzák egymást. (Ignotus)
- A házasságban a nő uralkodjon, a férfi kormányozzon. (Kant)
- Házasodni annyit, mint jogainkat megfélemleni, kötelességeinket megkétszerezni. (Schopenhauer)
- Isten nem ver bottal, hanem asszonnal. A magunkéval meg a máséval. Csak bizonyos fokú korlátoltság mellett lehet valaki jó férj –, s bizonyos fokú ésszel jó feleség. (Kner Izidor)
- A házasság a legnagyobb ostobaság... de leányaim, remélem, elkövetik majd. (Dumas)
- A házasság aranylánc, mikor magadra veszed; ólomlánc, mikor viseled; acéllánc, amikor el akarod szakítani. (Bart)
- A házasság lényege – egy szakadatlan társalgás. Házasságkötés előtt a következő kérdést kell feltennünk önmagunknak: gondolod, hogy ezzel az asszonnal egészen öreg korodig jól el tudsz beszélgetni? (Nietzsche)
- A szerelmes asszony olyan rabszolga, aki láncban tartja az urát. (Rey)
- Amint a szerelem kezdetén minden képesség a másik fél jó tulajdonságainak felfedezésére összpontosul – a házasságban a hibák felfedezésére. (Wilde)
- Kétféle nő van: az egyik megcsalja a férjét, a másik azt mondja: nem igaz. (Donnay)
- Rossz házasság – megoldatlan túsdráma. (Kenedi Ervin Miklós)
- A házasság – rabszolgaság, civilizált formában. A házasságban az emberek egymást magántulajdonként és nem szabad emberi lényként kezelik. (Einstein)

Magyar szólások, mondások: A házasság olyan, mint egy forró fürdő: minél több időt töltesz el benne, annál hüvösebb. Ha házasodni akarsz, végy magadhoz hasonlót. Ha korán házasodol, korán bánod meg. Ki későre házasodik, későre bánja meg. Ha nincs búgondod, házasodjál meg. Szokásból is lehet házasodni. Megházasodott a lapát, elvette a piszkafát (összeillő pár). Nyalják, falják egymást, mint az új házasok. Összetörődtek, mint a rossz házasok.

Isten örizen házas szolgától, jármás bivalytól, út melletti földtől, paplány feleségtől. Hadi szerencsét, fiú magzatot, jó házasságot isten választja. A házassági esküvést nem olyan könnyen lehet felbontani, mint a rossz varrást. Egyenetlen házasságnak ritkán van jó kimenetele. Házasság, rabság; özvegyesség, mentesség; szüzesség, nemesség. Hosszú alku a házasság. Nincs nagyobb (ritkább) szerencse, mint a jó házasság. A szerelem mennyország, a házasság pokol. Útnak-szónak, házasságról való tanácskozásnak nincs vége. A. A.

A Közoktatási Érdekegyeztető Tanács (KÖÉT) szakszervezeti oldalának állásfoglalása a 2006. évi költségvetési törvénnyel kapcsolatban

A KÖÉT reprezentatív szakszervezetei (Pedagógusok Szakszervezete – PSZ, Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete – MZTSZ) tudomásul véve a költségvetés hiányát és az euró 2010. évi bevezetésével összefüggésben szükséges lépéseket, az ennek következtében beszűkült mozgásteret, a 2006. évi költségvetés közoktatást érintő részeivel kapcsolatban a következő elvárásokat fogalmazzák meg.

1. A költségvetési források valamennyi településen (különös tekintettel a hátrányos helyzetű térségekre is) tegyék lehetővé a nevelési-oktatási intézmények megfelelő színvonalú működését, a szükséges tárgyi és személyi feltételek biztosítását, az oktatáspolitikai célok megvalósítását, a törvényi előírások betartását, és nem utolsósorban a diákok és a közoktatásban alkalmazottak megfelelő élet- és munkakörülményeit.
2. A megfogalmazott elvárásokat csak úgy lehet teljesíteni, ha a finanszírozás biztonságát jelentő alapszabványok reálértéke nem csökken. Ezért növelni kell az önkormányzati közoktatási támogatások 2006. évi összegét. (A beterjesztett törvényjavaslatban ez 486,5 milliárd Ft, 2,6%-kal kevesebb a 2005. évinél.) A fejkvótaalapú finanszírozási rendszerben mindennek szükségességét hangsúlyozza a gyermeklétszám további csökkenése. A fenntartás költségei ugyanis nem a gyermeklétszám alakulása szerint apadnak, hanem a szükséglet szerint jelentkeznek.
3. A közoktatási támogatások szerkezetének bizonyos módosulása (erősödik a rászorultsági elv, egyszerűsödik a normatívák rendszere stb.) elfogadható, ám ezzel együtt néhány normatíva megszűnése, illetve jelentős csökkenése súlyosan veszélyezteti a kormányprogramban is kiemelten szereplő feladatok teljesítését, a célok elérését.
4. A normatívák emelésénél, a reálérték megőrzésére törekedve, a beterjesztett javaslatokhoz képest különösen növelni kell:
 - az óvodai nevelés, az iskolai oktatás, a szakképzés és a különleges gondozás keretében nyújtott ellátás (gyógy pedagógia, fejlesztés), napközis foglalkozás normatíváit,
 - az elfogadhatatlanul és indokolatlanul csökkentett alapfokú művészetoktatás (25-30%-os), valamint a nemzetiségi nyelvű, két tanítási nyelvű oktatás, nyelvi előkészítő oktatás (20%-os), és a nemzetiségi és roma kisebbségi oktatás (10%) normatíváit.
5. A társadalompolitikai célkitűzésekkel különösen ellentétes a kollégiumi szállásadás normatívájának megszüntetése, amit nem ellensúlyoz a kollégiumi nevelés-oktatás normatívájának emelése. E kérdésben 1996-tól – Göncz Árpád akkori köztársasági elnök hatékony közreműködésével – szakmapolitikai konszenzus jött létre az érdekeltségi vákuumban működő kollégiumok 100%-os finanszírozását illetően. A fenntartó nem saját településén élő szülők gyermekeit finanszírozza, ezáltal a helyi erőfeszítésekre még kisebb az esély, mint más intézmények esetén. A tavaly kettéosztott normatíva egyik „lábának” megszüntetése újabb drasztikus csökkenést „eredményez”, már a kollégiumok létét, az alapvető társadalmi funkciójukra való alkalmasságot veszélyezteti, miközben a legújabb felméréseink szerint a kollégiumi diákok között 40% (!) főlé került a halmozottan hátrányos tanulók aránya.
6. Tekintettel a pedagógusok továbbképzésével kapcsolatos elvárásokra, törvényi kötelezettségre elfogadhatatlan a szakvizsga, továbbképzés, felkészülés célját szolgáló, kötött felhasználású normatíva közel 40%-os apasztása. Különösen azért, mert ez az összeg évek óta változatlan, tehát reálértéken csökken, ezáltal egyre kevesebb pedagógus továbbképzése finanszírozható.

Állásfoglalásunkat a kormány, az Országgyűlés Oktatási és Tudományos Bizottságának figyelmébe ajánlva, kezdeményezzük, hogy olyan módosító indítványokat nyújtsanak be, amelyekkel elősegítik a jelzett problémák megszüntetését.

Megjegyzés:

Az eredetileg egységes KÖÉT-állásfoglalásra előterjesztett javaslatot a tripartit ágazati érdekegyeztetési fórum kormányzati oldala (OM) nem támogatta, az önkormányzati oldal pedig a későbbiekben alakítja ki álláspontját.

E dokumentumot az Országgyűlés Oktatási és Tudományos Bizottságának október 25-i ülésén Jánosi György elnök átadta a képviselőknek.